

**Davidsen, Bjørn Are: *Da jorden ble flat - Mytene som ikke ville dø* (Luther, 2010), 280 ss.
ISBN: 9788253146171**

Vi kjenner alle fortellingene om hvordan kirken har undertrykket Kopernikus, Galileo og Darwin; brent millioner av hekser på bålet og holdt fast på at jorden var flat helt til moderne tid. Men hvor sannferdig er egentlig dette bildet? Slike spørsmål håndterer forfatter Bjørn Are Davidsen i boken *Da jorden ble flat - Mytene som ikke ville dø*.

Bjørn Are Davidsen er omtalt som "en av Norges ledende kristne kulturskribenter"¹, og ble kanskje særlig synlig i møte med Dan Browns *Da Vinci Koden*. Han er imponerende kunnskapsrik, og er i tillegg en ualminnelig produktiv skribent og forfatter. Dette har blant annet resultert i bøkene *Svar skyldig? om nye ateister og new age* (Lunde, 2007), *Da Vinci dekodet: hemmeligheten bak ryktene om Jesus* (Lunde, 2006) og *Da kvinnen fikk sjel - og andre historier* (Luther, 1998), i tillegg til en rekke artikler - og ikke minst blogginnlegg.

Davidsen viser en særlig interesse for å korrigere vrangforestillinger som resirkuleres i ulike medier, eller myter som han også kaller dem. Dette er også utgangspunktet for *Da jorden ble flat*. I 14 kapitler går han gjennom lassevis av moderne myter, der de fleste går ut på å bevare et bilde av kirken som kunnskapsundertrykkende, kvinnefiendtlig og maktorientert. Davidsen angriper særlig det populære bildet av en tusenårig Middelalder som en mørk tid der all kultur og kunnskap stod på stedet hvil. I boken gjør han en formidabel innsats med å bringe fakta til torgs i møte med lettvinde myter.

I tillegg til at boken bruker kildehenvisninger fortløpende, får leseren to godbiter bakerst i boken. Her tilbyr Davidsen en skjematisk oversikt over viktige tema som berøres i boken, med årstall og geografisk plassering. For alle som ønsker å anvende kunnskapen er skjemaet "Modernitetens ikoner - et galleri" en liten juvél. Her finner en 50 ulike påstander, med presise og etterprøvbare korreksjoner. Et eksempel er dette:

1. Davidsen omtales slik i tidsskriftet *Humanist*.

Reformatoren Calvin (1509-1564) avviste bryskt Kopernikus med "Hvem er det som vil våge seg til å sette Kopernikus sin autoritet over Den hellige ånd?" noe som i Bertrand Russells filosofihistorie er et eksempel på hvor negativt kristen tro har fungert for vitenskap.

Sitatet har vist seg umulig å finne i noen av Kalvins verker. Det kan spores fra Bertrand Russell (1945) til, som så ofte, Andrew Dickson White (1896) som baserte seg på Frederic William Farrars "History of Interpretation" (1886). Det hører med at Farrars sønn i ettertid skal ha sagt at faren ofte siterte etter hukommelsen og ikke hadde tid til å sjekke sine bøker for eventuelle feil (fotnote).

Nå var ikke Calvin dermed en varm tilhenger av Kopernikus sine teorier, men han var ingen motstander av vitenskap. Uviljen mot den nye modellen skyldtes for det første at han som Luther viste svært lite konkret om bakgrunnen for den og holdt seg til "sunn fornuft".

Samtaler om tro foregår aldri i et vakuum, forklarer Davidsen. Han mener at myter og vrangforestillinger om Kirken rett og slett kan hindre folk i å lytte når kristne snakker. Hvem vil vel være interessert i å høre på en maktsyk institusjon av mørkemenn som inntil nylig mente at jorden var flat? Vi lever da tross alt i 2010!

Det kan også være på sin plass å minne om at Kirken er Jesu legeme på jord. Selv om vi ikke skal forsvare urettferdighet – det gjør heller ikke forfatteren – så må det være i vår interesse å snakke sant om kirkens historie. Vi bør ikke bringe videre myter som overdriver eller rett og slett taler usant om hva Jesu etterfølgere har gjort. Det er kanskje hovedgrunnen til at Davidsens bok er så viktig. Boken krever ikke noen videre forkunnskap, kun en interesse for å vite mer om kirkens forhold til makt, kultur og vitenskap opp gjennom historien. Når boken i tillegg har et løst og lett språk, vil de fleste kunne lese den med stort utbytte.

Red